

Pozměňovací návrh poslance Mgr. Jana Čížinského

k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk 374)

Alkohol u přepravovaných osob („beerbike“)

Podávám návrh na níže uvedenou úpravu návrhu zákona:

V čl. I se před dosavadní bod 1 vkládá nový bod, které zní:

1. V § 9 se za odstavec 7 vkládá nový odstavec 8, který zní:

(8) Přepravovaná osoba, která se může aktivně podílet na jízdě vozidla (zejména šlapáním, bržděním, negativním ovlivňováním rovnováhy vozidla a obdobným způsobem), nesmí během jízdy a bezprostředně před jejím zahájením požit alkoholický nápoj nebo užít jinou návykovou látku nebo zahájit jízdu v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohla být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky; pro posouzení ovlivnění přepravované osoby dle této věty jinou návykovou látkou se použije § 5 odst. 2 písm. b) obdobně. Přepravovaná osoba podle předchozí věty je povinna podrobit se na výzvu policisty, vojenského policisty, zaměstnavatele, ošetřujícího lékaře nebo strážníka obecní policie vyšetření podle zvláštního právního předpisu⁷⁾ ke zjištění, zda není ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou.

Následující body se přečíslují.

Za novelizační bod 4 (původně 3) se vkládá nový bod, který zní:

5. V § 124 odst. 13 se vkládá nové písmeno e), které zní:

e) porušením povinnosti přepravované osoby, která se může aktivně podílet na jízdě vozidla, během jízdy nebo bezprostředně před jejím zahájením nepožit alkoholický nápoj nebo neužít jinou návykovou látku nebo nezahájit jízdu v takové době po požití alkoholického nápoje nebo užití jiné návykové látky, kdy by mohla být ještě pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky.

Odůvodnění:

Osoba, která je přepravována ve vozidle nebo na vozidle, což se v podmínkách ČR týká převážně spolujízdy na vícemístném jízdním kole (tzv. „tandem“, případně tzv. „beerbike“), může v řadě případů aktivně ovlivňovat průběh jízdy. V takovém případě může ovlivnění spolujezdcem negativně ovlivnit bezpečnost a plynulost jízdy jako takové. Opatření by se však nemělo dotknout osob dopravovaných ve vozidle nebo na vozidle k tomu konstrukčně přizpůsobeném, bez možnosti aktivně ovlivňovat řízení (zejména tzv. rikša, která je v praxi skutečně provozována, obecně také přívěsný vozík za kolo atp.).

Zároveň se navrhuje, aby těmto osobám byla stanovena povinnost podrobit se vyšetření ke zjištění, zda není ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou, dle zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů. Tato povinnost analogicky odpovídá povinnosti řidiče podrobit se takovému vyšetření.

Z hlediska přestupků by porušení obou těchto povinností (povinnosti nepožít během jízdy nebo bezprostředně před ní alkoholický nápoj nebo neužít jinou návykovou látku a povinnosti podrobit se vyšetření ke zjištění, zda není osoba ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou) mělo spadat pod skutkovou podstatu dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Dle tohoto ustanovení spáchá fyzická osoba přestupek tím, že se v provozu na pozemních komunikacích dopustí porušení nebo nesplnění povinnosti stanovené v hlavě II zákona o silničním provozu [pokud nejde některou ze speciálních skutkových podstat uvedených v písm. a) až j) § 125c odst. 1 téhož zákona]. Navrhované povinnosti jsou zařazeny v § 9 zákona o silničním provozu, tedy v hlavě II tohoto zákona. Za adekvátní společenské nebezpečnosti takového jednání lze považovat rovněž sankci hrozící za spáchání takového přestupku (obecně v rozmezí 1.500 až 2.000 Kč; v případě příkazu na místě do 2.000 Kč).

Aby bylo možno tyto přestupky efektivně postihovat, navrhuje se rovněž stanovit pravomoc strážníků obecní policie projednávat tyto přestupky příkazem na místě (doplnění nového písmene do § 124 odst. 13 zákona o silničním provozu). Počítá se s tím, že takto budou moci strážníci obecní policie projednávat pouze přestupek vzniklý porušením povinnosti nepožít během jízdy nebo bezprostředně před ní alkoholický nápoj nebo neužít jinou návykovou látku. Nikoliv tedy porušením povinnosti podrobit se vyšetření ke zjištění, zda není osoba ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Tato druhá povinnost může být totiž obtížněji projednatelná příkazem na místě, a to vzhledem k podmínkám provedení vyšetření dle zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů (zejm. možnosti osoby podezřelé ze spáchání přestupku odmítnout provedení orientačního vyšetření). Rovněž skutkové okolnosti tohoto typu přestupků bývají komplikovanější, a proto se navrhuje nechat jejich projednání na příslušném správním úřadu ve správním řízení.

V Praze dne 26. října 2020

Mgr. Jan Čížinský